

VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS DĖL TRANSLIACIJŲ PERDAVIMO PASLAUGŲ, SKIRTŲ TURINIO PASLAUGOMS GALUTINIAMS VARTOTOJAMS TEIKTI, RINKOS TYRIMŲ PASTABŲ VERTINIMAS

Eil. Nr.		Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
1.	1.1.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (toliau – LRTC) 2013-11-15 raštas Nr. 4A-274/2.5-07	LRTC pritaria viešosios konsultacijos metu paskelbtiems Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimų rezultatų projektams.	-	<p>Tarnyba, įvertinusi viešosios konsultacijos dėl Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimo ir susijusių Tarnybos direktoriaus įsakymų projektų, metu gautas pastabas, mano, jog televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų reguliavimas turi būti tęsiamas toliau. Neapibrėžtumas dėl naujų skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų steigimo ir panaudojimo, sukuria riziką, kad Tarnybos konstatuota potenciali konkurencija nebus pakankama apriboti LRTC ir TEO galimybes nustatyti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų kainas sau palankia linkme. Tarnyba siūlo toliau taikyti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų reguliavimą.</p> <p>Tarnybos nuomone, radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų reguliavimas <i>ex ante</i>, dėl stabilių paslaugų kainų ir esamų laisvų radijo dažnių (kanalų), kurių pagalba galima steigti savo analoginio antžeminio radijo tinklus, nėra būtinas.</p> <p>Tarnyba atnaujino Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimo ataskaitos (toliau – Ataskaita) projektą, susijusių dokumentų projektus ir juos paskelbė viešajai konsultacijai.</p>
2.	2.1.	TEO LT, AB (toliau – TEO) 2013-11-15 raštas Nr. 01-1-03-260	TEO nuomone Ataskaitoje daroma klaidinga išvada dėl veiksmingos konkurencijos galimo atsiradimo Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkoje. Tarnybos siūlymas panaikinti minėtos rinkos reguliavimą prieštarauja Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (Žin., 2004, Nr. 69-	-	TEO konkrečios pastabos yra vertinamos toliau. Atsižvelgiant į tai, kad TEO pastabas pateikė tik dėl televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, ūkio subjekto pateiktos pastabos bus nagrinėjamos tiek, kiek tai yra susiję su televizijos transliacijų

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
		2382) 16 straipsnio 1 ir 2 dalims. TEO savo nuomonę grindžia toliau nurodytais argumentais:		perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų reguliavimu.
2.2.	TEO	<p>Tarnyba veiksmingos konkurencijos atsiradimą sieja su potencialia konkurencija Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais rinkose. Tačiau Tarnybos išvada dėl potencialios konkurencijos egzistavimo yra klaidinga, nes potencialios konkurencijos egzistavimas yra siejamas su paslaugomis, kurios Ataskaitoje pačios Tarnybos yra pripažintos nepakeičiamomis. Tarnyba klysta arba apibūdina rinkas, kuriose veikia TEO ir LRTC, arba vertindama potencialią konkurenciją, kurią gali sudaryti LRTC ūkio subjektui TEO teikiant televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugas (ir atvirkščiai).</p> <p>Potenciali konkurencija visuomet yra susijusi su konkurenciniu spaudimu, kurį sukuria į tą pačią rinką galintys įeiti nauji rinkos dalyviai. Atitinkamai, potencialios konkurencijos galimybę Tarnybos apibrėžtose rinkose galima būtų konstatuoti tik tuo atveju, jeigu būtų galima daryti prielaidą, kad egzistuoja ūkio subjektai, kurie ketina įeiti į Tarnybos apibrėžtas atitinkamas TEO ir LRTC transliacijų perdavimo paslaugų rinkas. Įeiti į atitinkamą rinką yra praktiškai neįmanoma, jeigu rinką yra susiejama su konkrečiu transliacijų perdavimo paslaugų teikėju.</p>	Atsižvelgta iš dalies	<p>Tarnybos nuomone, net ir tai, kad televizijos transliacijų perdavimo paslaugos, teikiamos TEO ir LRTC, nėra pakeičiamos tarpusavyje, neparodo, kad vieno paslaugų teikėjo teikiamų paslaugų sąlygos negali įtakoti kito teikėjo teikiamų paslaugų sąlygų. Esant laisviems televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų ištekliais, paslaugų gavėjas galėtų vertinti galimybę pasirinkti kito teikėjo teikiamas transliacijų perdavimo paslaugas. Tai rodo, jog esant tam tikroms aplinkybėms, skirtingos rinkos viena kitai gali daryti įtaką. Tačiau televizijos transliavimo veiklos licencijavimas, kartu su ribota galimybe steigti naujus skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus ir neapibrėžtumu dėl naujų skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų, kurie turi būti įsteigti iki 2014 m. liepos 1 d., rodo, kad Tarnybos konstatuota potenciali konkurencija nebus pakankama užtikrinti veiksmingą konkurenciją, ribojančią TEO ir LRTC veiksmus nustatyti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų sąlygas sau palankia linkme.</p> <p>Tarnyba atnaujintame Ataskaitos projekte ir susijusių dokumentų projektuose siūlo toliau taikyti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų reguliavimą.</p>
2.3.	TEO	Ataskaitoje nėra tinkamai išanalizuotos transliuotojų licencijavimo procedūros sudaromos kliūtys pakeisti transliacijų perdavimo paslaugų teikėją. TEO nurodo, kad Tarnyba transliavimo licencijavimo procedūrą naudojo apibrėžti atskiras transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkas. Tačiau Ataskaitoje Tarnyba taip pat nurodė, kad transliavimo licencijavimo procedūra nebus reikšminga kliūtis pakeisti transliacijų perdavimo paslaugų teikėją. Tarnyba, Ataskaitoje pateikia vienas kitam prieštaraujančius teiginius, tačiau nenagrinėjo ar transliavimo	Atsižvelgta iš dalies	Tarnybos nuomone, televizijos veiklos licencijavimas nėra veiksnys, kuris absoliučiai riboja galimybę keisti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų teikėją. Televizijos veiklos licencijavimo praktika rodo, jog buvo atvejų, kai televizijos programų transliuotojas keitė televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėją, o šioje procedūroje dalyvavo ir pati TEO.

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			licencijavimo procedūra yra reikšminga kliūtis pakeisti transliacijų perdavimo paslaugų teikėją. TEO pastebėjo, kad patys televizijos transliuotojai, norintys pirkti paslaugas iš TEO, nurodo, kad licencijos keitimas yra kliūtis keičiant televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėją.	Tačiau televizijos transliavimo veiklos licencijavimas, kartu su ribota galimybe steigti naujus skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus ir neapibrėžtumas dėl naujų skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų, kurie turi būti įsteigti iki 2014 m. liepos 1 d., rodo, kad Tarnybos konstatuota potenciali konkurencija nebus pakankama riboti TEO ir LRTC veiksmus nustatant televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų sąlygas sau palankia linkme. Tarnyba atnaujintame Ataskaitos projekte ir susijusių dokumentų projektuose siūlo toliau taikyti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų reguliavimą.
2.4.	TEO		TEO nurodė, kad UAB „Sporto komunikacijos“ transliavimo licencijos pakeitimas gali prieštarauti Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklėms, o transliacijų perdavimo paslaugų teikėjo pakeitimas be konkurso buvo pasiektas tik dėl to, kad paslaugas keitė vienas transliuotojas ir tam neprieštaravo nei TEO, nei LRTC, nei potencialūs LRTC teikiamų televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų gavėjai.	Atsižvelgta iš dalies Tai, kad UAB „Sporto komunikacijos“ pakeitė televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėją, rodo, jog esant tam tikroms sąlygoms, televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėjo keitimas yra įmanomas. Tačiau Tarnyba sutinka, jog esant kitoms sąlygoms (pvz., televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėją norėtų keisti daugiau televizijos transliuotojų arba transliuotojas su daugiau nei viena televizijos programa), televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėjo keitimas gali būti sudėtingas. Siekdama objektyviai įvertinti ar nagrinėjamoje rinkoje egzistuoja charakteristikos, kurios užtikrintų veiksmingą konkurenciją nagrinėjamose rinkose, Tarnyba pakartojo 2007 m. gruodžio 17 d. Komisijos rekomendacijos 2007/879/EB dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas <i>ex ante</i> reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (OL 2007 L 344, p. 65) (toliau – Rinkų rekomendacija) 2 punkte nurodytą 3 kriterijų testą ir vertino

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
				<p>papildomus kriterijus, tokius kaip rinkos dalys, kainų tendencijos, infrastruktūros barjerai. Iš naujo atliktas 3 kriterijų testas parodė, jog <i>ex ante</i> reguliavimas Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų, teikiamų TEO ir LRTC, rinkose toliau turi būti tęsiamas.</p>
2.5.	TEO	<p>Ataskaitoje nėra tinkamai įvertinta kokią įtaką transliuotojų verslui galėtų padaryti transliacijų perdavimo paslaugų teikėjo pakeitimas. Ataskaitoje yra aptariami tik formalūs paslaugų teikėjo pakeitimo aspektai, ignoruojant, jog prieš priimdamas atitinkamą sprendimą, transliuotojas vertins visas tokio sprendimo pasekmes: negautos reklamos pajamos, vartotojų informavimo dėl imtuvų nustatymo išlaidas.</p>	Neatsižvelgta	<p>Tarnyba, siekdama surinkti Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimui reikalingą informaciją, televizijos programų transliuotojams siuntė anketą ir prašė atsakyti į anketos klausimus. Vienas iš klausimų buvo apie galimybę keisti televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėją, jei televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėjas kainą padidintų 5-10 proc. Televizijos programų (re)transliuotojai, atsakydami į minėtą klausimą, nenurodė, kad dėl televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėjo keitimo negautos reklamos pajamos arba papildomos išlaidos informuoti paslaugų gavėjus apie imtuvų nustatymų keitimus yra priežastys, kurios riboja galimybes keisti televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėją.</p> <p>Tarnyba, atlikdama Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkos tyrimą siekė surinkti visą informaciją, o minėto rinkos tyrimo išvados buvo formuojamos atsižvelgiant į rinkos dalyvių pateiktą ir kitą prieinamą informaciją.</p>
2.6.	TEO	<p>Tinkamai neįvertintas LRTC turimas technologinis pranašumas, kuris riboja dalies LRTC klientų galimybes pereiti į TEO tinklą bei sudaro LRTC galimybę pasinaudoti strateginiais pranašumais, užkertant kelią transliuotojams pereiti į TEO tinklą. Šiuo metu LRTC turi labiausiai išplėtotą pirmąjį skaitmeninės antžeminės televizijos tinklą, kuris apima 32 stotis. Tuo tarpu labiausiai išplėtotas TEO pirmasis skaitmeninės antžeminės televizijos tinklas yra sudarytas iš 24 stočių. TEO ir LRTC įsteigtų tinklų skirtumai ir pasiekiamą auditoriją rodo, kad transliuotojai, perkantys LRTC teikiamas televizijos transliacijų</p>	Neatsižvelgta	<p>TEO pateikta pastaba nėra objektyvi ir netinkamai atspindi TEO ir LRTC skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų nepakeičiamumą. Ūkio subjektas nurodo, kad skirtingas TEO ir LRTC skaitmeninės antžeminės televizijos stočių skaičius ir skirtinga tinklų pasiekiamą auditoriją riboja transliuotojų galimybes pirkti paslaugas iš TEO. Tačiau savo pastabose TEO taip pat nurodė, jog į TEO kreipiasi potencialūs bendrovės teikiamų transliacijų</p>

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
		<p>perdavimo paslaugas, nebus linkę naudotis TEO teikiamomis paslaugomis.</p> <p>TEO nuomone, tai, kad LRTC teikiamų paslaugų kainoms esant 20-40 didesnėms nei TEO teikiamų paslaugų kainoms, transliuotojai nekeitė paslaugų teikėjo rodo, kad LRTC ir TEO teikiamos televizijos transliacijų perdavimo paslaugos nėra pakeičiamos tarpusavyje.</p> <p>Apibendrinama savo argumentus, TEO nurodė, kad panaikinus galiojančius įpareigojimus, LRTC būtų sukurta galimybė piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi tiek išnaudojant savo paslaugos pirkėjus (pvz. nustatant pernelyg dideles kainas), tiek apribojant jų perėjimo į alternatyvų TEO tinklą galimybes (siejant televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, teikimą esamais ir būsimais skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais, kainodarą).</p>		<p>perdavimo paslaugų pirkėjai. Potencialūs pirkėjai kaip priežastį, dėl ko negali pirkti TEO teikiamų televizijos transliacijų perdavimo paslaugų, nurodo ne LRTC ir TEO tinklų technologinius skirtumus, bet televizijos veiklos licencijavimo procedūras. Pastebėtina tai, kad LRTC ir TEO leidimuose steigti pirmuosius skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus, yra nurodytas toks pats galimų skaitmeninės antžeminės televizijos stočių skaičius. Tai rodo, jog TEO, esant poreikiui, taip pat galėtų įsteigti tinklą, kuriame veiktų 32 skaitmeninės antžeminės televizijos stotys.</p>
2.7.	TEO	<p>Veiksmingos konkurencijos atsiradimas siejamas su naujų TEO ir LRTC transliacijų perdavimo tinklų įrengimu nuo 2014 m. liepos 1 d. Tačiau TEO nurodo, jog dėl objektyvių ir nuo TEO nepriklausančių priežasčių (nėra indikacijų, kad rinkoje egzistuoja poreikis šioms paslaugoms), bendrovė iki nurodytos datos neprašė eksploatuoti tinklo. Taip pat nėra žinomos tikslios investicijos, reikalingos naujo tinklo kūrimui, nes nėra reguliuojamos ir paskelbtos LRTC infrastruktūros prieigos sąlygos. TEO neatsisako ketinimų ateityje investuoti į naujo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo kūrimą, tačiau dabar nagrinėjamoje rinkoje esanti situacija galimybių investuoti nesudaro. Pripažinus, kad 2014 m. liepos 1 d. rinkai nebus pasiūlyti nauji transliacijų perdavimo paslaugos ištekliai su kuriais Ataskaitoje siejamas veiksmingos konkurencijos atsiradimas, klaidinga reikia pripažinti ir šios prielaidos pagrindu daromą išvadą, kad ateityje yra tikėtinas veiksmingos konkurencijos atsiradimas transliacijų perdavimo paslaugų rinkoje.</p>	Atsižvelgta	<p>Tarnyba, įvertinusi viešosios konsultacijos metu gautas pastabas, sutinka, jog egzistuoja rizika, kad nauji skaitmeninės antžeminės televizijos tinklai iki 2014 m. liepos 1 d. gali būti neįsteigti. Tai didina tikimybę, jog Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų, teikiamų TEO ir LRTC, rinkose nesusidarys pakankamos charakteristikos, kurios užtikrintų veiksmingos konkurencijos atsiradimą nagrinėjamose televizijos transliacijų perdavimo paslaugų rinkose. Atsižvelgdama į tai, Tarnyba mano, kad televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugos turėtų būti reguliuojamos toliau.</p>
2.8.	TEO	<p>Dėl transliacijų perdavimo paslaugų ribotų išteklių, visuomet liks dalis transliuotojų, kurie bus priversti naudotis LRTC arba TEO teikiamomis televizijos transliacijų perdavimo paslaugomis. Toks išteklių ribotumas išliks net ir tuomet, kai (jeigu) TEO ir LRTC įrengs naujus skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus. Išplėtojus naujus tinklus, TEO ir LRTC galės viena iš kitos papildomai perimti 10 televizijos programų transliacijas, tačiau likusių 10 televizijos programų transliuotojai bus priversti naudotis TEO arba LRTC teikiamomis televizijos transliacijų perdavimo paslaugomis. Praktikoje programų, kurios turės būti siunčiamos LRTC arba TEO steigiamais skaitmeninės</p>	Atsižvelgta	<p>Tarnyba atnaujino Ataskaitą ir TEO pateiktą pastabą panaudojo atlikdama Rinkų rekomendacijos 2 punkte nurodyto 3 kriterijų testo antrojo kriterijaus analizę.</p>

Eil. Nr.		Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			antžeminės televizijos tinklais bus daugiau, nes nauji skaitmeninės antžeminės televizijos tinklai prioriteto tvarka planuojami naudoti raiškiosios televizijos plėtrai, o raiškioji televizija naudoja daugiau tinklo išteklių, nei standartinės raiškos televizija.		
	2.9.	TEO	<p>TEO įsitikinimu, duopolinėje rinkoje, kurioje TEO konkuruotų su LRTC, veiksmingos konkurencijos pasireiškimas mažai tikėtinas, kadangi tokiomis savybėmis pasižyminčioje rinkoje konkurentai yra linkę sekti vienas kito veiksmus, o ne aktyviai konkuruoti:</p> <p>a) paslaugų teikėjams yra pakankamai nesunku pasiekti bendrą supratimą dėl abiemis naudingiausio elgesio rinkoje, kadangi rinkoje veikia tik du televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėjai, paslaugų pasiūla ir paklausa yra pakankamai stabili, paslaugos pakankamai homogeniškos, o klientai nėra linkę labai dažnai keisti paslaugos teikėją;</p> <p>b) esant mažam paslaugos teikėjų ir pirkėjų skaičiui, TEO ir LRTC yra pakankamai gerai informuotos apie viena kitos teikiamų paslaugų sąlygas, todėl jos gali pakankamai greitai identifikuoti konkurento veiksmus, jeigu šie nuspręstų aktyviau konkuruoti;</p> <p>c) pastebėjusios konkurencinius veiksmus TEO ir LRTC galėtų adekvačiai sureaguoti pasiūlant geresnes paslaugų teikimo sąlygas.</p> <p>Taigi, paslaugas teikiant tik dviem ūkio subjektams, įmanomas koordinuotas ūkio subjektų elgesys – situacija, kai konkurentai elgiasi paraleliai nesudarę jokio konkurenciją ribojančio susitarimo.</p>	Atsižvelgta iš dalies	<p>TEO pateikta pastaba nėra išsami ir prieštarauja pačios TEO išsakytiems argumentams. TEO nurodo, jog esant duopolinei rinkai, paslaugų teikėjams yra nesunku pasiekti bendrą susitarimą, kuris būtų naudingas abiemis paslaugų teikėjams, tačiau tai neužtikrintų aktyvios konkurencijos. Tačiau toliau TEO nurodo, jog pastebėjusios konkurencinius veiksmus TEO ir LRTC galėtų adekvačiai sureaguoti pasiūlant geresnes paslaugų teikimo sąlygas. TEO savo pastabose taip pat nurodė, jog į ją kreipiasi potencialūs televizijos transliacijų perdavimo paslaugų pirkėjai dėl galimybės pirkti TEO teikiamas televizijos transliacijų perdavimo paslaugas. Remiantis anksčiau pateikta informacija, darytina išvada, kad net ir esant dviem paslaugų teikėjams, yra galimybė paslaugų teikėjams konkuruoti vienas su kitu. Laisvi skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų ištekliai ir nevienodos paslaugų kainos sudarytų prielaidas televizijos transliacijų perdavimo paslaugų gavėjams vertinti TEO ir LRTC teikiamų paslaugų sąlygas ir rinktis tarp geriausiai transliuotojų poreikius atitinkančių paslaugų sąlygų.</p> <p>Nepaisant aukščiau išsakytų argumentų, Tarnyba, įvertinusi viešosios konsultacijos dėl Ataskaitos ir susijusių Tarnybos direktoriaus įsakymų projektų, metu gautas pastabas, mano, jog televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų reguliavimas turi būti tęsiamas toliau. Tarnyba atnaujino Ataskaitos projektą, susijusių dokumentų projektus ir juos paskelbė viešajai konsultacijai.</p>
3.	3.1	UAB „Baltijos TV“ 2013-11-15,	Ūkio subjektai nesutinka su Tarnybos pasiūlymu naikinti Tarnybos taikomą reguliavimą teikiant televizijos transliacijų perdavimo	Atsižvelgta	Tarnyba, įvertinusi viešosios konsultacijos metu gautas pastabas, mano, kad televizijos transliavimo

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
	<p>UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ 2013-11-15 raštas Nr. 13/260S; UAB „TELE-3“ 2013-11-15 raštas Nr. 104; UAB „SATV network“ 2013-11-15 raštas Nr. 4-1311.</p>	<p>skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugas. Tokią poziciją televizijos programų transliuotojai grindžia tokiais argumentais:</p> <p>1. Tarnyba, tirdama Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų rinkas, konstatavo, jog dėl naujai diegiamų dviejų skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų, egzistuoja potenciali konkurencija. Tačiau realios konkurencijos televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais rinkose nėra.</p> <p>2. Realios konkurencijos nagrinėjamosiose rinkose nėra, nes: keisti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų (siuntimo paslaugų) teikėją (siuntėją) nėra paprasta dėl televizijos programų veiklos licencijavimo procedūrų; dėl ribotų radijo dažnių (kanalų) nėra realių galimybių pereiti pas kitą siuntėją, kadangi jis neturi radijo dažnių (kanalų), kuriais galėtų siųsti televizijos programas.</p> <p>3. Tarnybos tyrime konstatuota, kad televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugos nėra pakeičiamos televizijos transliacijų perdavimo kitais būdais paslaugomis. Tai rodo, kad paslaugos tik egzistuoja šalia, tačiau viena su kita nekonkuruoja.</p> <p>4. Jei konkurencija nagrinėjamoje rinkoje egzistotų, televizijos programų transliuotojai būtų pasirinkę kitus televizijos transliacijų perdavimo paslaugų teikėjus.</p> <p>5. Dėl valstybės reguliavimo Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais rinkose veikia tik du ūkio subjektai. Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais rinkose valstybė yra sukūrusi jėgimo į nagrinėjamas rinkas barjerus ir apribojusi rinkos dalyvių skaičių. Mažas rinkos dalyvių skaičius ir apribotas potencialių konkurentų atsiradimas, nesant siuntimo paslaugų kainų reguliavimo, skatins pelno siekiančius siuntimo paslaugų teikėjus sudaryti nebylų susitarimą. Ūkio subjektai, žinodami savo paslaugų nepakeičiamumą, nekonkuruos ir dėl to konkurencijos nagrinėjamoje rinkoje nebus. Dėl mažo siuntimo paslaugų teikėjų skaičiaus ir siuntimo paslaugų svarbos televizijos programų transliuotojams, siuntimo paslaugų pirkėjai derybinės galios siuntimo paslaugų teikėjų atžvilgiu neturės.</p> <p>Ūkio subjektai siūlo naikinti siuntimo paslaugų reguliavimą tik įgyvendinus infrastruktūros, naudojamos siuntimo paslaugoms teikti,</p>		<p>veiklos licencijavimas, kartu su ribota galimybe steigti naujus skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus ir neapibrėžtumas dėl naujų skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų, kurie turi būti įsteigti iki 2014 m. liepos 1 d., sukuria riziką, kad Tarnybos konstatuota potenciali konkurencija nebus pakankama užtikrinti sąlygas atsirasti veiksmingai konkurencijai, ribojančiai TEO ir LRTC veiksmus, nustatyti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų sąlygas sau palankia linkme. Atsižvelgdama į aukščiau aprašytas aplinkybes, Tarnyba mano, kad <i>ex ante</i> reguliavimas Televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų, teikiamų TEO ir LRTC, rinkose toliau turi būti tęsiamas. Tarnyba atnaujino Ataskaitos projektą, susijusių dokumentų projektus ir juos paskelbė viešajai konsultacijai.</p>

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
3.2.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija (toliau – LRT) 2013-11-14 raštas Nr. 4RA-1120-(TCA);	<p>reguliavimą ir įsitikinus, kad šis reguliavimas yra efektyvus.</p> <p>Nepritaria Tarnybos pasiūlymui panaikinti įpareigojimus LRTC ir TEO.</p> <p>LRT nuomone, Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkoje įpareigojimus galima panaikinti tik įsitikinus, kad efektyviai veikia transliacijų perdavimo priemonių teikimo paslaugų reguliavimas.</p>	Atsižvelgta iš dalies	<p>LRT pastabą galima suprasti kaip pastabą tiek dėl televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais, tiek dėl radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų reguliavimo. Atsižvelgiant į tai, pastabos dėl televizijos ir radijo transliacijų perdavimo paslaugų reguliavimo bus vertinamos atskirai.</p> <p>Dėl televizijos transliacijų perdavimo paslaugų reguliavimo: Įvertinus viešosios konsultacijos metu gautas pastabas, Tarnybos nuomone, reguliavimą Televizijos transliacijų perdavimo, skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų, teikiamų TEO ir LRTC, rinkose tikslinga palikti.</p> <p>Dėl radijo transliacijų perdavimo paslaugų reguliavimo: Tarnybos nuomone, radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų reguliavimas gali būti panaikintas. Tarnybos argumentai dėl radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų nereguliavimo yra išdėstyti sekančios pastabos vertinime.</p>
3.3.	LRT	<p>LRT nuomone realios konkurencijos radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų rinkoje nėra, nes LRT neturi realios galimybės rinktis šios rūšies paslaugų teikėjų. LRT siūlo ir toliau taikyti šiuo metu egzistuojantį siuntimo paslaugų rinkos reguliavimą tol, kol Transliacijų perdavimo paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti nurodytos potencialios galimybės taps realiomis. Dauguma dažnių, kurie yra skirti LRT transliuojamų radijo programų siuntimui, yra LRTC nuosavybė. Radijo dažniai (kanalai) yra įrašyti į leidimus radijo programoms transliuoti, o dėl ribotų radijo dažnių (kanalų) nėra galimybės sukoordinuoti dar tris radijo programų tinklus, efektyviai apimančius visą Lietuvos teritoriją. Realios konkurencijos transliacijų perdavimo paslaugų rinkoje atsiradimui didžiulę įtaką turi tinkamas ir efektyvus transliacijų</p>	Neatsižvelgta	<p>Tarnybos nuomone, radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų reguliavimas gali būti panaikintas, nes stabilios radijo transliacijų perdavimo analoginio antžeminio radijo tinklais paslaugų kainos, laisvų radijo dažnių (kanalų), kurie gali būti naudojami steigti savo elektroninių ryšių tinklus (nors ir ne analogiškus jau naudojamiems analoginio antžeminio radijo tinklams), skaičius, rodo, kad nagrinėjama rinka pasižymi tokiomis charakteristikomis, kurios riboja LRTC galimybę elgtis nepriklausomai.</p>

Eil. Nr.		Pastabos teikėjas / pastabų grupė	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			perdavimo priemonių teikimo paslaugų rinkos reguliavimas.		
4.	4.1	UAB „Baltijos TV“ 2013-11-15, UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ 2013-11-15 raštas Nr. 13/260S, LRT 2013-11-14 raštas Nr. 4RA-1120-(TCA); UAB „TELE-3“ 2013-11-15 raštas Nr. 104; UAB „SATV network“ 2013-11-15 raštas Nr. 4-1311.	Pritaria Transliacijų perdavimo priemonių teikimo paslaugų rinkos tyrimo rezultatams ir pasiūlymams. Transliuotojai mano, kad infrastruktūros, naudojamos televizijos ir radijo transliacijų perdavimo antžeminiiais tinklais paslaugoms teikti, yra ypač svarbus ir turi būti įgyvendintas kuo skubiau. Ūkio subjektai siūlo LRTC pripažinti turinčiu didelę įtaką rinkoje iki 2013 m. gruodžio 1 d. ir per du mėnesius, ne vėliau kaip iki 2014 m. vasario 1 d., LRTC turėtų paskelbti standartinį pasiūlymą teikti televizijos transliacijų perdavimo antžeminiiais tinklais priemonių teikimo paslaugas. Šiuo metu nustatytas konsultacijų terminas per ilgas.	-	Šios pastabos bus vertinamos pasibaigus viešosios konsultacijos dėl Transliacijų perdavimo priemonių teikimo paslaugų rinkos tyrimo terminui, t. y. po 2013-12-16.